

N:o 148.

Af herr **O. Olsson** i Stockholm, om upphäfvande af frälsemäns rätt till särskildt forum.

Sedan Riksdagen, på sätt dess underdåniga skrifvelse den 8 april 1868 utvisar, för sin del beslutat en författning angående upphäfvande af frälsemäns rätt till särskildt forum, lät Kongl. Maj:t genom nådig skrifvelse till adelsmötet den 5 februari 1869 infordra ridderskapets och adelns yttrande, huruvida ridderskapet och adeln för sin del godkände det i Riksdagens omförmälda skrifvelse intagna förslag till författning i ämnet. Enligt ridderskapets och adelns den 19 påföljande mars aflåtna underdåniga skrifvelse till Konungen förklarade ridderskapet och adeln sig väl medgifva upphörande af dess särskilda forum i vissa brottmål, men deremot icke kunna samtycka till förändring af den frälsemän enligt kap. 8 § 2 mom. 8 rättegångsbalken tillkommande rätt att få vissa andra dem rörande mål (tvister om arf och testamenten samt förmynderskapsärenden) handlagda omedelbart af hofrätt.

Under det nära ett fjerdedels sekel, som förflutit sedan adelsmötet fattade detta beslut, torde emellertid tänkesätten hos ridderskapet och adeln hafva förändrats och insigt vunnits derom, att frälsemännens rätt till särskildt forum är dem mera till olägenhet än fördel. Och då ett borttagande af ifrågavarande privilegium skulle i sin mån bidra till svenska medborgares likställighet inför lagen, får jag under åberopande af innehållet i Riksdagens ofvan omförmälda skrifvelse härmed vördsammast föreslå,

det Riksdagen för sin del måtte besluta en författning angående upphäfvande af frälsemäns rätt till särskildt forum, så lydande:

Med ändring af hvad § 6 af ridderskapets och adelns privilegier den 16 oktober 1723 samt mom. 8 § 2 i 8:e kapitlet rättegångsbalken innehålla derom, att vissa mål och angelägenheter rörande frälsemän skola omedelbart af hofrätt bedömas och handläggas, samt med upphäfvande af Kongl. Maj:ts nådiga förordning den 10 januari 1755 angående afskrifters ingifvande i Kongl. Maj:ts och riksens hofrätter af bouppteckningar efter frälsemän, förordnas, att dessa mål och ärender hädanefter skola tillhöra vederbörande underdomstolar och efter allmänna rättegångsordningen behandlas,

dock att derigenom icke någon inskränkning sker i den rätt, som jemlikt kongl. resolutionen den 3 oktober 1675 § 35 jemförd med kongl. förordningen den 1 mars 1749 tillkommer arvingar i adliga sterbhus att till för rättande af bouppteckningar och arfskiften i samma sterbhus kalla dem, de helst dertill vilja bruka; kommande i följd häraf kongl. brefven den 26 oktober 1748 och den 7 april 1805, hvarigenom utländske adelsmän, som hit till riket inkommit samt svenska akademiens ledamöter blifvit förunnade enahanda förmåner i rättegångsmål som ridderskapet och adeln, att till all verkan upphöra.

Stockholm den 26 januari 1893.

Olof Olsson.